

Beste mensen,

Zeggen de namen Jean-Louis Borloo, Norbert Röttgen en Chris Huhne jullie iets? Dat zijn de Franse en de Duitse minister van leefmilieu en de Britse staatssecretaris voor Klimaatverandering. Vorige maand hebben zij een gezamenlijke oproep gedaan aan Europa om tegen 2020 de CO₂-uitstoot niet met 20, maar met 30% naar beneden te halen.

Ik citeer uit hun argumentatie:

“We moeten de Europese klimaatdoelstelling aanscherpen, om te voorkomen dat de temperatuur op aarde stijgt met 2 procent, waardoor de wereld in gevaar komt.”

En ook:

“We moeten de doelstelling ook verhogen, om het bedrijfsleven aan te moedigen te investeren in groenere technologie. De rest van de wereld is ons aan het inhalen. Als we onze doelstelling niet aanscherpen, belanden we op een zijspoor.”

Het is goed voor onze planeet, en het is goed voor onze economie. Ook zwaargewichten van de Europese industrie lanceerden kort daarop een gelijkaardige oproep. Kan het nog duidelijker?

Beste mensen,

Zegt de naam Joke Schauvliege jullie iets? Zij is voorzitter van de Raad van milieuministers in Europa. Je zou dus kunnen denken dat zij zeer blij is dat drie grote en belangrijke Europese lidstaten zo'n initiatief nemen. Alleen, we weten het niet. Want minister Schauvliege hult zich tot vandaag in stilzwijgen.

Nochtans dringt de tijd. Eind dit jaar is er immers een nieuwe klimaatopvoorzien, in Cancun, Mexico. De vorige klimaatopvoorzien, die van Kopenhagen, is volledig de mist ingegaan, en dus is een nieuw en sterk akkoord meer dan ooit nodig.

En het is Joke Schauvliege, als voorzitter van de Europese ministerraad voor Milieu, samen met de Europese milieucommissaris, die een sleutelrol kan spelen in het bereiken van zo'n klimaatakkoord eind van dit jaar. Als ze dat zou willen. En dus, alstublieft, mevrouw de minister, doorbreek de stilte. Spreek, toon ambitie en maak geschiedenis. Zorg ervoor dat Europa terug haar leidende rol gaat spelen in het klimaat beleid. De groenen zullen u volop steunen.

Ondertussen in België.

Twee maanden na de verkiezingen is de vorming van een regering in één grote waas van mist terechtgekomen. En dat is, op z'n zachtst gezegd, problematisch. Wanneer kan er met regeringsvorming gestart worden? Met wie zal dat gebeuren? Compleet onduidelijk. Nochtans wordt elke dag de noodzaak voor stevig beleid en politieke keuzes dringender.

Ik pik er twee van de belangrijkste kwesties uit.

Terwijl we hier allemaal gezellig samen zijn, loopt de staatsschuld minuut na minuut verder op, en neemt ook het begrotingstekort van België toe.

Dat is een zeer slechte zaak. Zo zadelen we de komende generaties op met ónze schuld die zij zullen moeten afbetalen. We verminderen de ruimte die België heeft om in de toekomst echt beleid te voeren. We moeten dringend starten met het begrotingstekort – stap voor stap – te dichten. En daar zijn politieke keuzes voor nodig. Hoe gaan we dat begrotingstekort te lijf? Waar gaan we dat geld zoeken?

Vijftien procent van de mensen in België leven in armoede leven. 15%! Een deel van die mensen is in de armoede terecht gekomen omwille van een economische crisis die veroorzaakt is door speculanten en onverantwoorde bankiers. Het zijn niet zij die nu een tweede keer moeten betalen. Daarom blijven we voorstellen om alle uitkeringen tot de Europese armoedegrens op te trekken. Een rijk land als het onze mag nooit aanvaarden dat er kinderen honger hebben.

Er zal moeten bespaard worden, maar er zijn tegelijkertijd investeringen nodig. Investerings die energie besparen, investeringen die jobs opleveren en die op die manier geld opbrengen voor de staatskas. Er is ook strijd nodig tegen de grote fiscale miljoenenfraude. De overheid moet de inkomsten krijgen waar het recht op heeft. Er is nood aan een nieuw fiscaal systeem om de lasten eerlijker

te verdelen: minder belastingen op arbeid, minder druk voor de kleine spaarder, maar wel een correcte belasting op beurspeculatie en op de winsten van zeer grote vermogens.

Sprekend over 'responsabilisering'. Het is niet verantwoord, niet verantwoord om deze punten op de lange baan te schuiven.

Een tweede belangrijke kwestie, die geen uitstel verdraagt, is die van het energiebeleid.

Twee maanden geleden had België bij Europa zijn actieplan hernieuwbare energie moeten indienen. Had moeten. Negentien landen dienden hun plan al in. Van het Belgische plan geen spoor. België is dan wel Europees voorzitter, maar de regering heeft blijkbaar geen zin om haar Europese engagementen na te komen.

Eind 2009 liet België, als één van de enige Europese landen, aan de Europese Commissie weten dat ze overweegt om haar hernieuwbare energie bij andere landen aan te kopen. Nochtans toont een recente studie aan dat België gemakkelijk 16 tot 18% hernieuwbare energie tegen 2020 kan realiseren.

Wat is er toch mis met de politieke leiding in ons land? Ons land weigert om een tandje bij te steken. Intussen kiest Duitsland ervoor om haar Europese doelstelling nog te verhogen en om ze volledig in eigen land te realiseren. Dat is leiderschap. Dat is ambitie. Dat is politieke durf.

Wat zal men doen met de kerncentrales? In de wet op de uitstap van de kernenergie staat dat in 2015 de drie oudste, minst efficiënte, meest vervuilende kerncentrales sluiten. Dat is perfect mogelijk. Ook nu al schakelt men regelmatig één van die centrales uit, voor onderhoud, zonder dat het licht uitgaat.

En toch, uitstel loert om de hoek. En angst. Angst om te sluiten, angst voor de grote Franse energiereus. Voor ons is het zo klaar als een klontje. De nieuwe regering moet de wet uitvoeren en deze drie overbodige kerncentrales sluiten in 2015. De nieuwe regering moet resoluut kiezen voor hernieuwbare energie. En ook die keuze verdraagt geen uitstel.

Er is nog één geluk. Terwijl in België de politieke mist regeert, bestuurt de Vlaamse regering in alle rust verder. Wat Vlaanderen zelf doet, doet het beter.

Alleen, het is die rust van de Vlaamse regering, die óns ongerust maakt. Want is er niet, met veel gedruis, in het Vlaamse parlement gezegd, dat na de zomer het dubbelbesluit rond de Lange Wapper ontdebeld zou worden? Is er niet gezegd dat we dan definitief zullen weten of er een tunnel of een viaduct zal gebouwd worden in Antwerpen? Met andere woorden, of de uitslag van het referendum gerespecteerd wordt of gewoon onderuit geschopt?

Maar het debat gaat natuurlijk over veel meer dan enkel tunnel of viaduct. Want je kan natuurlijk geen tunnel bouwen, en ook geen viaduct, zonder dat er plannen zijn over hoe de auto's en de vrachtwagens naar die tunnel of viaduct gaan rijden. En toch is het net dat wat de Vlaamse regering beweert. Over hoe die nieuwe ring, die aanloop naar de nieuwe brug of tunnel, er zal uitzien, zijn er zagezegd geen recente plannen. Er zijn enkel oude plannen, die een serieuze verbreding van de ring inhouden, maar die tellen niet meer. Loopt die ring door woonwijken in Antwerpen, in Berchem, in Deurne en, jawel, in Borgerhout? Brengt een bredere ring nog meer fijn stof en nog meer lawaai met zich mee? Onze plannen mag niemand zien, en in september zal je het weten.

Dit is echt geen manier van werken. Minister-president Peeters, stop de geheimdoenerij rond de lange wapper, stop de politieke spelletjes, leg uw plannen op tafel, en hou eindelijk rekening met de gezondheid en de leefkwaliteit van de mensen in Antwerpen-stad én in de Antwerpse rand.

Ondertussen in België

De voorbije maand zijn we bezig geweest met een preformatie. Een preformatie, dat is iets nieuws, dat bestond vroeger niet. Een preformatie lijkt heel sterk op een formatie, maar dan zonder dat er iets van de gesprekken en de akkoorden op papier gezet wordt. Een prepapieren formatie. De preformatie gaat ook enkel over het institutionele, met name alvast deze keer over een zesde staatsvorming voor België.

Is het belangrijk om daar als groene partij aan mee te doen? Het antwoord is: ja. Meer dan ooit staat het vertrouwen in de politiek op de helling. De spelletjes, het gemarchandeer, de goedkope slogans en de daaruit volgende onmacht om nog beslissingen te nemen, hebben de geloofwaardigheid van de politici ondergraven.

Als de politiek er nog niet in slaagt om een kieskring te splitsen, hoe zouden ze dan oplossingen kunnen vinden voor de economische en ecologische crisissen?

En dus is het de moment daar om met een nieuwe generatie politici dit oude probleem op te lossen.

Het probleem van de kieskring Brussel – Halle – Vilvoorde moet van de baan. Omdat het belangrijk is voor onze democratie dat we uitspraken van het grondwettelijk hof respecteren. Omdat we willen dat er eindelijk opnieuw voluit beleid kan gevoerd worden op de socio-economische en ecologische uitdagingen.

Groen! zit mee rond de tafel. Omdat de ene staatshervorming de andere niet is. Wij willen een staatshervorming die verantwoordelijkheid doet rijmen op solidariteit, en die dus de gewesten ten volle verantwoordelijk maakt voor hun eigen beleid, en die tegelijkertijd de sociale zekerheid versterkt en de solidariteit tussen de gemeenschappen behoudt.

Wij willen een staatshervorming die het idee van verantwoordelijkheid niet beperkt tot geld, maar die toont dat de verantwoordelijkheid van politiek ruimer draagt. Daarom hebben we vernieuwend voorstellen neergelegd voor een klimaatresponsabilisering van de gewesten. Wie een goed klimaatbeleid voert, wordt daarvoor beloond via de financieringswet, wie slecht presteert, voelt dat in zijn budget.

Wij willen een staatshervorming die perspectief geeft aan Brussel. Die ervoor zorgt dat Brussel zijn taken als hoofdstad aankan. Die ervoor zorgt dat de politieke structuren in Brussel worden verlicht en efficiënter maakt. Een toekomst voor Brussel is niet een Franstalige eis, waar we met wantrouwen naar moeten kijken. Brussel is ook de hoofdstad van Vlaanderen, En die verdient een sterke toekomst.

Wij willen samen met de staatshervorming ook meer ethiek in de politiek brengen. Ministers die voor 24u verdwijnen om in een ander parlement de eed te gaan afleggen. Parlementsvoorzitters die torenhoge vergoedingen opstrijken. Burgemeesters die maar 1 dag per week in het parlement opduiken om op het stemknopje te drukken. Laten we het vertrouwen in de politiek opkrikken. Laten we dus stoppen met praktijken die niet verdedigbaar zijn.

Gisterenavond, deze morgen eigenlijk, heeft de preformateur een laatste voorstel op tafel gelegd. Een voorstel dat in onze ogen rekening hield met de belangrijkste vragen van de partijen rond de tafel. De preformateur heeft laten

weten dat hij op een signaal wacht. Ik zal dat signaal hier geven, op deze dag van de IJzerbedevaart.

Na weken hard werken in de preformatie, ligt er een voorstel op tafel, en dat is een goed voorstel. Groen! wil dit voorstel goedkeuren en wij roepen de andere 6 partijen op om dat voorstel ook goed te keuren. Laat ons de Rubicon oversteken. Of, zo je wil: laat ons de ijzer oversteken en ons niet in de loopgraven terugtrekken.

Niemand in Vlaanderen zit te wachten op verrotting. Mensen willen politici die oplossingen zoeken en vinden.

Op 13 juli hebben we samen 7% van de kiezers kunnen overtuigen om op Groen! te stemmen, waarmee we een extra, vijfde zetel, konden binnenhalen.

Met Meyrem Almaci, Stefaan Van Hecke, Wouter De Vriendt, Eva Brems, Kristof Calvo en Freya Piryns hebben we ook deze legislatuur een stevig team in het federaal parlement. Dat ging niet vanzelf. Dat was slechts mogelijk dankzij elk van jullie. Dus, beste vrienden, hartelijk bedankt allemaal.

Ik heb vele van jullie aan de telefoon gehad. We zijn mekaar tegengekomen in de campagne. Soms nog riekend naar lijm of net terug van een of andere actie. Het enthousiasme, de inzet en de energie die ik overal in Vlaanderen en Brussel zag, was geweldig. En het belooft voor de toekomst.

Want, beste vrienden, het spijt me dat ik het moet zeggen, maar er staan alweer verkiezingen voor de deur. Ik heb het nu over die van 2012. Dan worden onze gemeente- en provincieraden, districtsraden vernieuwd en uiteraard willen we ook die raden verder vergroenen.

Ik kan niet genoeg benadrukken hoe belangrijk onze lokale mandatarissen zijn voor onze partij. Onze oppositieraadsleden steken zeer veel energie in het duidelijk maken van de zwakke punten van de traditionele partijen. Op de vele plaatsen waar we in de meerderheid zitten, slagen we er in om dag aan dag een groener lokaal beleid te realiseren. Die positieve energie willen we verder zien groeien in 2012.

Beste vrienden, ik wil nog een aantal mensen bedanken. Bart Staes, onze Europaman, de Vlaamse en de Brusselse fractie (Filip Watteeuw, Dirk Peeters, Mieke Vogels, Elisabeth Meuleman, Hermes Sanctorum, Luckas Van der Taelen,

Bart Caron, Annemie Maes en Elke Van den Brandt) voor het vele harde werk dat ze leveren in hun halfroond. En Bruno De Lille, de staatssecretaris in Brussel vol gele fietsen zet en volop aan het nieuwe, groene mobiliteitsplan voor Brussel bezig is.

Een heel, heel, heel grote merci ook voor twee schitterende parlementsleden die niet meer verkozen zijn: Tinne Van der Straeten en Geert Lambert. Ik bedank mijn compagnon de route Björn Rzoska en het fantastische personeel van Groen! die dit zomerweekend mogelijk gemaakt hebben nadat ze eerder een straffe verkiezingscampagne neerzetten.

Ik eindig met een citaat van Bram Vermeulen, waar ik gisterenavond aan moest denken.

Wie zoeken wil, zal altijd zoeken
Wie vinden wil, die vindt.

De speeltijd is voorbij.

Dankuwel.

Wouter Van Besien
Groen! voorzitter